

Výzva na podporu energetickej efektívnosti a využívania OZE vo verejných budovách PSK-SIEA-007-2024-ITI-EFRR

Spolufinancovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

SIEA

PSK-SIEA-007-2024-ITI-EFRR

Cieľom výzvy je zlepšovanie energetickej hospodárnosti a obnovy verejných budov a podpora využívania OZE vrátane zariadení, ktoré sú súčasťou systému zásobovania energiou verejných budov

Dátum vyhlásenia: 13.1.2025

Typ výzvy: otvorená

Celkové oprávnené aktivity na projekt musia byť vyššie ako **201 000 EUR**

Program:

- Informácia k stavu výzvy
- Príprava a schvaľovanie ŽoNFP
- Výpočet Merateľných ukazovateľov
- Overovanie a kontrola verejného obstarávania
- Implementácia projektov
- Monitorovanie, kontrola a ukončovanie projektov
- DNSH a Horizontálne princípy

Posudzovanie projektov

Počet predložených žiadostí	216
-----------------------------	-----

Počet schválených žiadostí	98
----------------------------	----

Počet zastavených žiadostí	47
z toho späťvzatí	28

Počet neschválených žiadostí	2
------------------------------	---

Najčastejšie nedostatky v rámci posudzovania projektov

Nesprávne vyplnený **Formulár ŽoNFP**.

V Popise projektu nie je popísaný **účel** využitia budovy.

Nesprávne vyplnená **Príloha č. 7 Dokumentácia k oprávnenosti výdavkov**, napríklad:

- Nesprávne zaradenie jednotlivých výdavkov do jednotlivých aktivít projektu
- Zaradenie neoprávnených výdavkov v Prílohe č.7
- Tepelné čerpadlá (kondenzačné jednotky) a ďalšie súvisiace výdavky (montáž, potrubia chladiwa a iné) nie sú správne zaradené do opatrenia 2.2.2 Zariadenia OZE - výroba tepla
- Agregované výdavky

Stavebný rozpočet je starší ako 6 mesiacov ku dňu predloženia ŽoNFP.

Energetický certifikát nie je vypracovaný **pred** predložením ŽoNFP.

Projektová dokumentácia a Projektovo energetické hodnotenie nie sú vypracované pred predložením ŽoNFP a nie sú overené stavebným úradom.

Nesúlady medzi Energetickým certifikátom, Projektovým energetickým hodnotením a Projektovou dokumentáciou a prílohami výzvy:

- Nesúlady v samotnej Projektovej dokumentácii.
- Projektové energetické hodnotenie nie je vypracované v súlade s platnou legislatívou.
- Nesprávne stanovené merateľné ukazovatele.

Nie je predložené **Povolenie o zapojení zariadenia do distribučnej siete** od prevádzkovateľa miestnej distribučnej sústavy resp. **súhlasné stanovisko** k rezervovanej kapacite na pripojenie zariadenia na výrobu elektrickej energie z OZE do distribučnej sústavy.

Nejednotné vyjadrenie ohľadom dodávania/nedodávania vyrobenej elektrickej energie do DS.

Príloha č. 12 Proporcionálne posúdenie klimatických rizík nepredložená alebo nesprávne vypracovaná (potrebné predložiť zvlášť pre budovu, zvlášť pre fotovoltiku a zvlášť pre tepelné čerpadlá)

Príloha NATURA 2000 nie je **vypracovaná pred** predložením ŽoNFP.

Nesprávne stanovené Merateľné ukazovatele

Typ merateľného ukazovateľa projektu	Kód merateľného ukazovateľa projektu	Názov merateľného ukazovateľa projektu	Merná jednotka	Čas plnenia merateľného ukazovateľa projektu
výstup	PSKPRCO19	Verejné budovy so zlepšenou energetickou hospodárnosťou	m2	ku koncu realizácie hlavných aktivít projektu
výsledok	PSKPRCR26b	Ročná primárna spotreba energie: verejné budovy	MWh / rok	v rámci udržateľnosti projektu
výsledok	PSKPRCR29	Odhadované emisie skleníkových plynov	tony CO2 ekv. / rok	v rámci udržateľnosti projektu
výstup	PSKPO065	Cirkevné verejné budovy so zlepšenou energetickou hospodárnosťou	m2	ku koncu realizácie hlavných aktivít projektu
výsledok	PSKPR043	Ročná primárna spotreba energie: cirkevné verejné budovy	MWh / rok	v rámci udržateľnosti projektu
výstup	PSKPRCO22a	Dodatočná výrobná kapacita v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov: elektrická	MW	ku koncu realizácie hlavných aktivít projektu
výstup	PSKPRCO22b	Dodatočná výrobná kapacita v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov: tepelná	MW	ku koncu realizácie hlavných aktivít projektu
výsledok	PSKPRCR31a	Celková vyrobená energia z obnoviteľných zdrojov: elektrická	MWh / rok	v rámci udržateľnosti projektu
výsledok	PSKPRCR31b	Celková vyrobená energia z obnoviteľných zdrojov: tepelná	MWh / rok	v rámci udržateľnosti projektu

Merateľné ukazovatele, ktoré sa vyhotovujú v rámci Energetického certifikátu a ku koncu realizácie projektu

PSKPRCO19 - Verejné budovy so zlepšenou energetickou hospodárnosťou v m²

- V záverečnej monitorovacej správe sa vychádza z Energetického certifikátu

Merateľné ukazovatele - Ostatné, opatrenie 2.1.2 - Znižovanie energetickej náročnosti budov				
Kód merateľného ukazovateľa	Názov merateľného ukazovateľa	Plánovaná hodnota (po - PEH)	Dosiahnutá hodnota	Merná jednotka
PO037 / PSKPRCO19	Verejné budovy so zlepšenou energetickou hospodárnosťou			[m ²]
PR022 / PSKPRCR26b	Ročná primárna spotreba energie: verejné budovy		Irelevantné v ZMS	[MWh/rok]
PR025 / PSKPRCR29	Odhadované emisie skleníkových plynov		Irelevantné v ZMS	[tony CO ₂ ekv./rok]

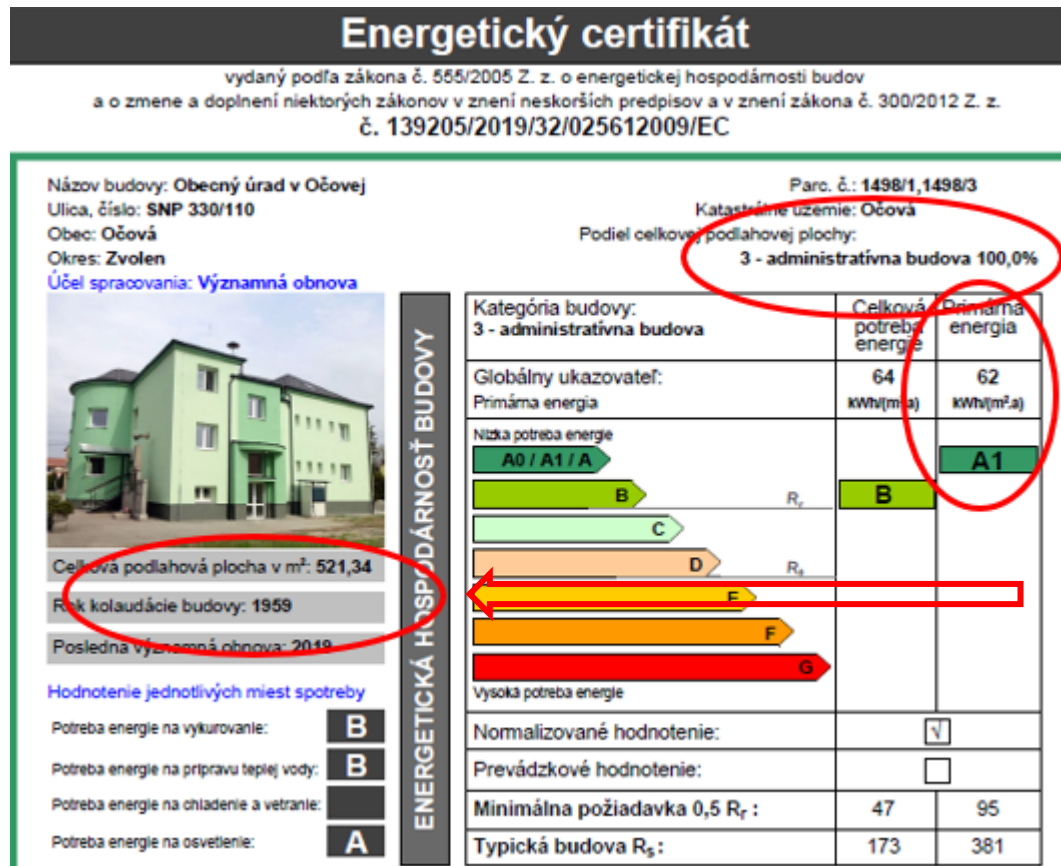
PSKPRCO22a - Dodatočná výrobná kapacita v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov: elektrická a

PSKPRCO22b - Dodatočná výrobná kapacita v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov: tepelná

- Preukazuje sa technickým listom zariadení

OZE - dosiahnuté hodnoty po realizácii projektu			
	Fotovoltaická elektrárňa/ Fotovoltaické zariadenie	Tepelné čerpadlá	Termické panely
Počet			
Výkon kW			

Merateľné ukazovatele - OZE, opatrenie 2.2.2 - Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou				
Kód merateľného ukazovateľa	Názov merateľného ukazovateľa	Plánovaná hodnota (po - PEH)	Dosiahnutá hodnota	Merná jednotka
PO040 / PSKPRCO22a	Dodatočná výrobná kapacita v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov: elektrická			[MW]
PO041 / PSKPRCO22b	Dodatočná výrobná kapacita v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov: tepelná			[MW]

Kategória budovy

Globálny ukazovateľ – primárna energia v kWh/(m².rok)

Celková podlahová plocha v m²

Tabuľka k plneniu merateľných ukazovateľov ku koncu realizácie projektu- Príloha č. 11 Vyhlásenie k ZtM-Z

Údaje v plánovanej časti sa stanovujú na základe Energetického certifikátu, predloženého po realizácii opatrení.

Energetický certifikát				
Energetický certifikát	Ukazovateľ	Hodnota	Merná jednotka	
Energetický certifikát Východiskové hodnoty	Energetická trieda			[-]
	Globálny ukazovateľ - PE			[kWh/m ² /rok]
	Globálny ukazovateľ - PE			[kWh/m ² /rok]
	Celková podlahová plocha			[m ²]
	Produkcia emisií skleníkových plynov			[kg/m ² /rok]
Energetický certifikát Dosiahnuté, plánované hodnoty	Kategória budovy			[-]
	Energetická trieda			[-]
	Globálny ukazovateľ - PE			[kWh/m ² /rok]
	Globálny ukazovateľ - PE			[kWh/m ² /rok]
	Celková podlahová plocha			[m ²]
	Produkcia emisií skleníkových plynov			[kg/m ² /rok]
OZE - dosiahnuté hodnoty po realizácii projektu				
	Fotovoltaická elektrárňa/ Fotovoltaické zariadenie	Teplárenské zariadenie	Termické panely	
Počet				
Výkon kW				
Merateľné ukazovatele - OZE, opatrenie 2.2.2 - Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou				
Kód merateľného ukazovateľa	Názov merateľného ukazovateľa	Plánovaná hodnota (po - PEH)	Dosiahnutá hodnota	Merná jednotka
PO040 / PSKPRC022a	Dodatočná výrobná kapacita v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov: elektrická			[MW]
PO041 / PSKPRC022b	Dodatočná výrobná kapacita v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov: tepelná			[MW]
PR027 / PSKPRC31a	Celková vyrobená energia z obnoviteľných zdrojov: elektrická		Irelevantné v ZMS	[MWh/rok]
PR028 / PSKPRC31b	Celková vyrobená energia z obnoviteľných zdrojov: tepelná		Irelevantné v ZMS	[MWh/rok]
Merateľné ukazovatele - Ostatné, opatrenie 2.1.2 - Znižovanie energetickej náročnosti budov				
Kód merateľného ukazovateľa	Názov merateľného ukazovateľa	Plánovaná hodnota (po - PEH)	Dosiahnutá hodnota	Merná jednotka
PO037 / PSKPRC019	Verejné budovy so zlepšenou energetickou hospodárnosťou			[m ²]
PR022 / PSKPRC28b	Ročná primárna spotreba energie: verejné budovy		Irelevantné v ZMS	[MWh/rok]
PR025 / PSKPRC29	Odhadované emisie skleníkových plynov		Irelevantné v ZMS	[tony CO ₂ ekv./rok]

Údaje vo východiskovej časti sa stanovujú na základe Energetického certifikátu, predloženého pri podávaní ŽoNFP.

Údaje o výkonoch zariadení sa stanovujú na základe technický listov zariadení.

Údaje v žltých bunkách sa stanovujú na základe zazmluvnených merateľných ukazovateľov v ITMS.

Verejné obstarávanie

Najčastejšie nedostatky pri predkladaní VO na posúdenie

- Všetky potrebné metodické dokumenty dostupné na <https://eurofondy.gov.sk/> sekcia Dokumenty a publikácie
- Žiadosť o posúdenie VO - vygeneruje informačný systém ITMS21+
- Od 1.1.2026 nie je možné požiadať o posúdenie VO prostredníctvom modulu „Komunikácia“ alebo vygenerovaním Žiadosti o vykonanie kontroly VO
- Dokumentácia nahratá v informačnom systéme ITMS21+ musí obsahovať kompletne dokumenty k VO vrátane podpísanej Zmluvy

Riziková analýza

- Na základe predložených dokumentov je spracovaná riziková analýza

Automatické ukladanie Príloha č. 7B_Individuálny model AR_VO_od_01-08-... Hľadať

Súbor Domov Vložiť Fabasoft eGov-Suite Kresliť Rozloženie strany Vzorce Údaje Revízia Zobraziť Automatizovať Pomocník Acrobat Komentáre Zdieľať

Prilepiť Schránka Písmo Zarovnanie Číslo Štýly Podmienené formátovanie Vložiť Odstátniť Formátovať ako tabuľku Štýly buniek Bunky Úpravy Citlivosť Doplnky Výtvorenie dokumentu PDF Adobe Acrobat

B4

1 Rozhodovací model pre vyhodnotenie rizikovosti verejného obstarávania/obstarávania

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

278

279

280

281

282

283

284

285

286

287

288

289

290

291

292

293

294

295

296

297

298

299

300

301

302

303

304

305

306

307

308

309

310

311

312

313

314

315

316

317

318

319

320

321

322

323

324

325

326

327

328

329

330

331

332

333

334

335

336

337

338

339

340

341

342

343

344

345

346

347

348

349

350

351

352

353

354

355

356

357

358

359

360

361

362

363

364

365

366

367

368

369

370

371

372

373

374

375

376

377

378

379

380

381

382

383

384

385

386

387

388

389

390

391

392

393

394

395

396

397

398

399

400

401

402

403

404

405

406

407

408

409

410

411

412

413

414

415

416

417

418

419

420

421

422

423

424

425

426

427

428

429

430

431

432

433

434

435

436

437

438

439

440

441

442

443

444

445

446

447

448

449

450

451

452

453

454

455

456

457

458

459

460

461

462

463

464

465

466

467

468

469

470

471

472

473

474

475

476

477

478

479

480

481

482

483

484

485

486

487

488

489

490

491

492

493

494

495

496

497

498

499

500

501

502

503

504

505

506

507

508

509

510

511

512

513

514

515

516

517

518

519

520

521

522

523

524

525

526

527

528

529

530

531

532

533

534

535

536

537

538

539

540

541

542

543

544

545

546

547

548

549

550

551

552

553

554

555

556

557

558

559

560

561

562

563

564

565

566

567

568

569

570

571

572

573

574

575

576

577

578

579

580

581

582

583

584

585

586

587

588

589

590

591

592

593

594

595

596

597

598

599

600

601

602

603

604

605

606

607

608

609

610

611

612

613

614

615

616

617

618

619

620

621

622

623

624

625

626

627

628

629

630

631

632

633

634

635

636

637

638

639

640

641

642

643

644

645

646

647

648

649

650

651

652

653

654

655

656

657

658

659

660

661

662

663

664

665

666

667

668

669

670

671

672

673

674

675

676

677

678

679

680

681

682

683

684

685

686

687

688

689

690

691

692

693

694

695

696

697

698

699

700

701

702

703

704

705

706

707

708

709

710

711

712

713

714

715

716

717

718

719

720

721

722

723

724

725

726

727

728

729

730

731

732

733

734

735

736

737

738

739

740

741

742

743

744

745

746

747

748

749

750

751

752

753

754

755

756

757

758

759

760

761

762

763

764

765

766

767

768

769

770

771

772

773

774

775

776

777

778

779

780

781

782

783

784

785

786

787

788

789

790

791

792

793

794

795

796

797

798

799

800

801

802

803

804

805

806

807

808

809

810

811

812

813

814

815

816

817

818

819

820

821

822

823

824

825

826

827

828

829

830

831

832

833

834

835

836

837

838

839

840

841

842

843

844

845

846

847

848

849

850

851

852

853

854

855

856

857

858

859

860

861

862

863

864

865

866

867

868

869

870

871

872

873

874

875

876

877

878

879

880

881

882

883

884

885

886

887

888

889

890

891

892

893

894

895

896

897

898

899

900

901

902

903

904

905

906

907

908

909

910

911

912

913

914

915

916

917

918

919

920

921

922

923

924

925

926

927

928

929

930

931

932

933

934

935

936

937

938

939

940

941

942

943

944

945

946

947

948

949

950

951

952

953

954

955

956

957

958

959

960

961

962

963

964

965

966

967

968

969

970

971

972

973

974

975

976

977

978

979

980

981

982

983

984

985

986

987

988

989

990

991

992

993

994

995

996

997

998

999

1000

1001

1002

1003

1004

1005

1006

1007

1008

1009

1010

1011

1012

1013

1014

1015

1016

1017

1018

1019

1020

1021

1022

1023

1024

1025

1026

1027

1028

1029

1030

1031

1032

1033

1034

1035

1036

1037

1038

1039

1040

1041

1042

1043

1044

1045

1046

1047

1048

1049

1050

1051

1052

1053

1054

1055

1056

1057

1058

1059

1060

1061

1062

1063

1064

1065

1066

1067

1068

1069

1070

1071

1072

1073

1074

1075

1076

1077

1078

1079

1080

1081

1082

1083

1084

1085

1086

1087

1088

1089

1090

1091

1092

1093

1094

1095

1096

1097

1098

1099

1100

1101

1102

1103

1104

1105

1106

1107

1108

1109

1110

1111

1112

1113

1114

1115

1116

1117

1118

1119

1120

1121

1122

1123

1124

1125

1126

1127

1128

1129

1130

1131

1132

1133

1134

1135

1136

1137

1138

1139

1140

1141

1142

1143

1144

1145

1146

1147

1148

1149

1150

1151

1152

1153

1154

1155

1156

1157

1158

1159

1160

1161

1162

1163

1164

1165

1166

1167

1168

1169

1170

1171

1172

1173

1174

1175

1176

1177

1178

1179

1180

1181

1182

1183

1184

1185

1186

1187

1188

1189

1190

1191

1192

1193

1194

1195

1196

1197

1198

1199

1200

1201

1202

1203

1204

1205

1206

1207

1208

1209

1210

1211

1212

1213

1214

1215

1216

1217

1218

1219

1220

1221

1222

1223

1224

1225

1226

1227

1228

1229

1230

1231

1232

1233

1234

1235

1236

1237

1238

1239

1240

1241

1242

1243

1244

1245

1246

1247

1248

1249

1250

1251

1252

1253

1254

1255

1256

1257

1258

1259

1260

1261

1262

1263

1264

1265

1266

1267

1268

1269

1270

1271

1272

1273

1274

1275

1276

1277

1278

1279

1280

1281

1282

1283

1284

1285

1286

1287

1288

1289

1290

1291

1292

1293

1294

1295

1296

1297

1298

1299

1300

1301

1302

1303

1304

1305

1306

1307

1308

1309

1310

1311

1312

1313

1314

1315

1316

1317

1318

1319

1320

1321

1322

1323

1324

1325

1326

1327

1328

1329

1330

1331

1332

1333

1334

1335

1336

1337

1338

1339

1340

1341

1342

1343

1344

1345

1346

1347

1348

1349

1350

1351

1352

1353

1354

1355

1356

1357

1358

1359

1360

1361

1362

1363

1364

1365

1366

1367

1368

1369

1370

1371

1372

1373

1374

1375

1376

1377

1378

1379

1380

1381

1382

1383

1384

1385

1386

1387

1388

1389

1390

1391

1392

1393

1394

1395

1396

1397

1398

1399

1400

1401

1402

1403

1404

1405

1406

1407

1408

1409

1410

1411

1412

1413

1414

1415

1416

1417

1418

1419

1420

1421

1422

1423

1424

1425

1426

1427

1428

1429

1430

1431

1432

1433

143

Najčastejšie porušenia pri výkone kontroly VO

- Opis predmetu zákazky
 - predmet zákazky má byť vymedzený jednoznačne, zrozumiteľne, úplne a nestranne, pričom požiadavky majú byť určené tak, aby zabezpečili rovnaký prístup pre všetkých uchádzačov a záujemcov, a aby bola zabezpečená riadna hospodárska súťaž
 - Zákon o verejnom obstarávaní len vo výnimočných prípadoch nevyžaduje pri definovaní predmetu zákazky dodržať uvedené pravidlá a umožňuje, aby sa obstarávateľ v technických požiadavkách odvolal na konkrétneho výrobcu, výrobný postup, obchodné označenie, patent, typ, oblasť alebo miesto pôvodu alebo výroby. Uvedené je možné len vtedy keď nie je z objektívnych dôvodov možné opísať predmet zákazky dostatočne presne a zrozumiteľne, pričom obstarávateľ musí takýto odkaz doplniť slovami „alebo ekvivalentný“

Najčastejšie porušenia pri výkone kontroly VO

- Vyhodnocovanie ponúk

- postup a pravidlá pre vyhodnocovanie ponúk upravuje Zákon o verejnom obstarávaní v § 53, pričom v rámci týchto ustanovení je zahrnutá aj mimoriadne nízka ponuka v § 53 ods. 2 a ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní ako aj vylúčenie ponuky v § 53 ods. 5 Zákona o verejnom obstarávaní
- predložené cenové ponuky musia byť vyhodnotené v súlade s podmienkami uvedenými vo Výzve na predkladanie ponúk alebo Súťažných podkladoch, pričom ak boli identifikované nezrovnalosti alebo nejasnosti v informáciách alebo dôkazoch, ktoré uchádzač poskytol, obstarávateľ písomne požiada o vysvetlenie ponuky a ak je to potrebné, aj o predloženie dôkazov (tzv. inštitút vysvetľovania ponuky). Vysvetlením ponuky však nemôže dôjsť k jej zmene. Za zmenu ponuky sa nepovažuje odstránenie zrejmých chýb v písaní a počítaní.

Najčastejšie porušenia pri výkone kontroly VO

- Uzavretie zmluvy

- pravidlá uzavretia zmluvy upravuje zákon o verejnom obstarávaní v ustanovení § 56 ods. 1, v zmysle ktorého uzavretá zmluva, rámcová zmluva alebo koncesná zmluva, ktorá je výsledkom predchádzajúceho procesu verejného obstarávania, nesmie byť v rozpore so:
 - súťažnými podkladmi alebo koncesnou dokumentáciou a zároveň
 - s ponukou predloženou úspešným uchádzačom alebo uchádzačmi podľa toho, koľkými subjektmi sa zmluva uzatvára
- podľa § 11 Zákona o verejnom obstarávaní, obstarávateľ nesmie uzavrieť zmluvu, koncesnú zmluvu alebo rámcovú dohodu s uchádzačmi a ich subdodávateľmi ktorí nie sú zapísaní v registri partnerov verejného sektora a taktiež s uchádzačmi a ich subdodávateľmi ktorých konečný užívateľ výhod je vymedzený verejný funkcionár.

Najčastejšie porušenia pri výkone kontroly VO

Medzi ďalšie najčastejšie porušenia možno zaradiť:

- Porušenie princípov §10 ods. 2 ZVO
- Nedovolené rozdelenie zákaziek §6 ods. 16 ZVO
- Konflikt záujmov §23 ZVO

Implementácia projektov

Poskytnutie súčinnosti

- Predkladá žiadateľ na SIEA bez zbytočného odkladu, najneskôr však v lehote **do 20 pracovných dní** odo dňa doručenia žiadosti k poskytnutiu súčinnosti.
- Lehota na predloženie súčinnosti môže byť predĺžená **o ďalších 20 pracovných dní**, ak v čase uplynutia pôvodnej lehoty žiadateľ požiada o jej predĺženie.
- V prípade nedodržania takto predĺženej lehoty, poskytovateľ **nepristúpi k vypracovaniu návrhu Zmluvy o NFP.**

Realizácia hlavných aktivít projektu

Je deň začatia **prvej hlavnej aktivity projektu**. Tento deň uvedie prijímateľ v ITMS21+, prostredníctvom zmeny projektu, alebo zaslaním informácie o začatí realizácie aktivít projektu **do 20 dní od začatia tejto aktivity**, resp. **do 20 dní odo dňa nadobudnutia účinnosti zmluvy**, ak k začatiu prvej hlavnej aktivity došlo pred nadobudnutím účinnosti **ZoNFP** (napr. projektová dokumentácia, PEH, atď.).

Vykonanie akéhokoľvek úkonu vzťahujúceho sa k realizácii VO/O **nie je realizáciou hlavných aktivít projektu**.

Oprávnenosť výdavkov

Za **oprávnené výdavky** považujú výdavky, ktoré skutočne vznikli a boli uhradené prijímateľom v súvislosti s realizáciou aktivít projektu v zmysle zmluvy, ak spĺňajú pravidlá oprávnenosti výdavkov uvedené v predmetnej Výzve v súlade s relevantnou legislatívou EÚ a SR, s RIF a ostatnou riadiacou dokumentáciou.

Oprávnenosť výdavkov prijímateľ spravidla preukazuje účtovnými dokladmi alebo inou dokumentáciou určenou poskytovateľom. Výdavky, ktoré nespĺňajú podmienky oprávnenosti, sú považované za **neoprávnené** a nemožno ich preplatiť v rámci predloženej ŽoP

Ak výdavky v ŽoP boli pôvodne poskytovateľom schválené, ale následne kontrola/audit identifikuje neoprávnené výdavky, prijímateľ je povinný vrátiť poskytnutý NFP zodpovedajúci identifikovaným neoprávneným výdavkom.

Oprávnené výdavky

sú definované v príslušných výzvach (Príloha č.7 Osobitné podmienky oprávnenosti výdavkov)

Zoznam oprávnených výdavkov v rámci výzvy:

Skupina 013 - Softvér (bezprostredne súvisiaceho s meraním a riadením prevádzky zariadení do výšky max. 10 % COV)

Skupina 021 - Stavby (prípravná projektová dokumentácia, stavebný dozor, technický dozor a autorský dohľad, stavebné práce)

Skupina 022 - Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí (nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia, vrátane dodávky a montáže zariadení a zaškolenia zariadení využívajúcich OZE, ak nie sú obstarávané ako súčasť stavebných prác.

Skupina 518 - Ostatné služby (výdavky na zavádzanie energetického manažmentu , výdavky na zavádzanie monitoringu prevádzkových údajov energetické certifikáty pred a po realizácii, audity, odborné prehliadky, skúšky, revízie.

Skupina 930 – Rezerva na nepredvídateľné výdavky súvisiace so stavebnými prácami maximálne do výšky 2,5 % COV na stavebné práce

Neoprávnené výdavky

sú definované v príslušných výzvach (Príloha č. 7 Osobitné podmienky oprávnenosti výdavkov)

- výdavky vynaložené pred 1. 1. 2021
- výdavky, ktoré vznikli mimo termínu realizácie projektu, t. j. pred začiatkom realizácie projektu alebo po ukončení realizácie projektu;
- výdavky, ktoré priamo nesúvisia s realizáciou projektu;
- Výdavky vynaložené na výstavbu novej budovy, nadstavbu resp. prístavbu budov
- výdavky na nákup alebo nájom nehnuteľností (pozemkov a stavieb);
- výdavky na nákup alebo nájom dopravných prostriedkov a dopravných zariadení pričom schodolez je posudzovaný ako neoprávnený výdavok (s výnimkou výtahu, resp. iných debarierizačných prostriedkov);
- výdavky na obstaranie prepravných služieb (pokiaľ nie sú obstarávané ako súčasť dodávky);
- výdavky súvisiace s poskytovaním energetickej služby s garantovanou úsporou energie;
- energetický audit overenia reálne dosiahnutých úspor energie po obnove budovy;
- nepriame výdavky

Neoprávnené výdavky

- mzdové výdavky
- vlastná práca (napr. orezanie stromov a kríkov nachádzajúcich sa v bezprostrednom okolí stavby, maľby vrátane ošetrovania prvkov na fasáde napr. mreží, okapové chodníky, zemné práce);
- hotovostné platby zahŕňajúce výdavky na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku;
- nákup alebo nájom telekomunikačnej techniky (napr. mobilné telefóny a pod.);
- nákup kancelárskeho materiálu (napr. kopírovací a grafický papier) a pod.;
- spotreba energie a ostatných neskladovateľných dodávok;
- interiérové upratovacie služby;
- cestovné náhrady;
- správne poplatky (podľa zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov), miestne poplatky a pod.;
- daň z pridanej hodnoty, ak je nárokovateľný jej odpočet na vstupe podľa zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov
- a iné, ak poskytovateľ identifikuje, že sú vecne neoprávnené.

Žiadosť o platbu

Prostriedky EÚ a štátneho rozpočtu na spolufinancovanie sa prijímateľovi poskytujú na základe žiadosti o platbu (ŽoP).

Prijímateľ predkladá **ŽoP** formou vyplnenia formulára ŽoP v ITMS21+ a odošle prostredníctvom elektronického formulára v rámci verejnej časti ITMS21+ spolu s povinnými prílohami.

ŽoP predkladá štatutárny orgán Prijímateľa alebo osoba splnomocnená na tento úkon pre projekt. V prípade predloženia ŽOP inou osobou, je potrebné formulár ŽOP podpísaný štatutárom alebo osobou splnomocnenou na tento úkon, predložiť prostredníctvom Komunikácie ITMS21+.

Prijímateľ sa zaväzuje predkladať ŽoP počas trvania Zmluvy o poskytnutí NFP, najneskôr do predloženia Žiadosti o platbu (s príznakom záverečná). Žiadosť o platbu (s príznakom záverečná) Prijímateľ predloží najneskôr do 30 dní od ukončenia Realizácie aktivít Projektu.

Úhrada finančných prostriedkov

Úhrada finančných prostriedkov EÚ a ŠR sa realizuje na základe **ŽoP** predloženej prijímateľom **po nadobudnutí účinnosti zmluvy**.

Prijímateľ zodpovedá za **pravosť, správnosť a kompletnosť** údajov uvedených v ŽoP, pričom je povinný v ŽoP uvádzať iba oprávnené výdavky.

Nárok Prijímateľa na vyplatenie príslušnej platby **vzniká len v rozsahu, v akom Poskytovateľ rozhodne o oprávnenosti výdavkov projektu**. Ak Poskytovateľ nedisponuje všetkými relevantnými podkladmi pre to, aby mohol ŽoP schváliť alebo existuje podozrenie na nezrovnalosť vo vzťahu k výdavkom predloženým v ŽoP, je Poskytovateľ oprávnený pozastaviť schvaľovanie ŽoP/dotknutých výdavkov.

Dokumentáciu k ŽoP tvorí:

a) ŽoP s prílohou Časť A – A1 (Zoznam deklarovaných výdavkov),

b) Účtovné a daňové doklady:

Účtovné doklady používané pre preukázanie oprávnenosti výdavkov musia spĺňať náležitosti

daňových dokladov podľa: - § 74 zákona o DPH,

- všeobecné náležitosti účtovného dokladu podľa § 10 ods. 1 zákona o účtovníctve

c) **Podporná dokumentácia, napr.:**

likvidačný list; účtovný záznam z účtovníctva preukazujúci zaúčtovanie predpisu záväzku v účtovníctve; záznam o vykonaní základnej finančnej kontroly v zmysle § 7 zákona o finančnej kontrole (ak relevantné); výpis z bankového účtu alebo doklad o úhrade potvrdzujúci úhradu účtovného dokladu v prípade predloženia ŽoP – refundácia, a pod.

d) **čestné vyhlásenie** každého dodávateľa/subdodávateľa k uplatňovaniu medzinárodných sankcií – Príloha č. 6 Príručky pre prijímateľa (predkladá sa najneskôr k 1. ŽoP , v ktorej sú zahrnuté výdavky od príslušného dodávateľa, následne aktualizované ČV pri predložení ŽoP s príznakom záverečná).

Ďalšiu dokumentáciu tvorí:

- **Stavebné práce:**

Zmluva o dielo a stavebný rozpočet po ukončení VO vo formáte .pdf aj .xls ; zisťovací protokol; súpis vykonaných prác a dodávok (v súlade so zazmluvneným rozpočtom po VO); fotodokumentácia zachytávajúca fakturované práce; stavebný denník; certifikáty stavebných materiálov; preukázanie podmienok DNSH pri ŽoP s relevantným výdavkom; protokol o zaradení do majetku a inventárna karta (relevantné pri ukončení stavebných prác); poistná zmluva (relevantné pri ukončení stavebných prác); preberací protokol o prevzatí stavby od dodávateľa a stavebného dozoru (relevantné pri ukončení stavebných prác); a pod.

- **Služby zabezpečené dodávateľským spôsobom:**

(napr. projektová dokumentácia, stavebný dozor, výroba a osadenie dočasného pútača a stálej tabule, alebo plagátu): Písomná zmluva s dodávateľom/objednávka (ak ešte neboli predložené napr. v rámci kontroly VO/O); preberací protokol o poskytnutí príslušných služieb; a pod.

- **Nákup hmotného a nehmotného majetku:**

Písomná zmluva s dodávateľom/objednávka (ak ešte neboli predložené napr. v rámci kontroly VO/O); fotodokumentácia výrobných štítkov; dodací list alebo preberací protokol; doklad o zaradení majetku do užívania; inventárna karta majetku; protokol o zaškolení, skúšobnej prevádzke, záťažových testoch (ak relevantné); poistná zmluva; iné dokumenty v zmysle kúpnej zmluvy; a pod.

Spôsob financovania projektov a lehoty pri realizácii platieb

- **system predfinancovania**
- **system refundácie**
- **kombinácia jednotlivých systémov**

Systém predfinancovania

Uskutočňuje sa v dvoch etapách:

1. poskytnutie predfinancovania - Prijímateľ poskytovateľovi zasiela ŽoP s **neuhradenými** účtovnými dokladmi **v lehote splatnosti záväzku**. Prijímateľ je povinný najneskôr **do 10 pracovných dní** odo dňa príjmu prostriedkov NFP na účet uvedený v ZoNFP uhradiť celú sumu účtovného dokladu dodávateľovi (prijímateľ môže pristúpiť k úhrade účtovných dokladov dodávateľovi aj pred pripísaním finančných prostriedkov na účte prijímateľa, avšak nie skôr, ako po predložení žiadosti o platbu - poskytnutie predfinancovania).
2. zúčtovanie predfinancovania - po poskytnutí predfinancovania je prijímateľ povinný zúčtovať 100 % každého poskytnutého predfinancovania najneskôr **do 10 pracovných dní** odo dňa pripísania týchto prostriedkov na jeho účte, t. j. predložiť poskytovateľovi ŽoP – zúčtovanie predfinancovania.

Systém refundácie

Pri predkladaní žiadosti o platbu postupuje prijímateľ nasledovne:

Pri systéme refundácie sa finančné prostriedky NFP preplácajú na základe skutočne vynaložených výdavkov prijímateľom pred podaním ŽoP, tzn. že prijímateľ je povinný realizovať výdavky **najskôr z vlastných zdrojov**, a tie mu budú pri jednotlivých platbách **refundované** v pomernej výške.

Prijímateľ v rámci ŽoP preukáže, že uhradil výdavky uvedené na účtovných dokladoch na bankový účet dodávateľa, ktorý je uvedený na účtovnom doklade alebo v zmluve s dodávateľom.

Kontrola projektov

Kontrolou projektu sa rozumie súhrn činností osôb oprávnených na výkon kontroly/auditov a nimi prizvaných osôb, ktorými sa overuje plnenie podmienok poskytnutia príspevku v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP.

- ✓ súlad nárokováných finančných prostriedkov a ostatných údajov predložených zo strany prijímateľa a súvisiacej dokumentácie s legislatívou EÚ a SR
- ✓ dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti poskytnutého NFP
- ✓ stav dosiahnutého pokroku realizácie aktivít a výstupov projektu
- ✓ ďalšie povinnosti stanovené prijímateľovi v Zmluve o poskytnutí NFP.

Kontrola projektu môže byť vykonávaná formou:

- ❖ **administratívnej finančnej kontroly**
- ❖ **finančnej kontroly na mieste**

Výstupom z každej administratívnej finančnej kontroly a finančnej kontroly na mieste je:

Návrh správy z kontroly (zasiela sa v prípade zistených nedostatkov počas kontroly, pričom prijímateľ má stanovenú lehotu min. 5 pracovných dní na podanie námietok k zisteným nedostatkom a navrhnutým odporúčaniam, na predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení a na splnenie prijatých opatrení). Poskytovateľ preverí opodstatnenosť písomných námietok k zisteným nedostatkom. V prípade, ak poskytovateľ neakceptuje námietky podané prijímateľom, resp. prijímateľ v stanovenej lehote nedoručí námietky, resp. ak prijímateľ doručí oznámenie, že nemá námietky, resp. ak poskytovateľ akceptuje námietky zaslané prijímateľom, poskytovateľ vypracuje a zašle Správu z kontroly prijímateľovi.

Správa z kontroly (v prípade, ak v rámci kontroly neboli zistené nedostatky). Za moment **ukončenia kontroly** je považovaný **moment odoslania Správy z kontroly prijímateľovi**.

Monitorovanie projektov

Monitorovanie na úrovni projektu sa vykonáva v rámci dvoch základných etáp projektového cyklu a to je obdobie realizácie projektu a obdobie udržateľnosti projektu. Monitorovanie na úrovni projektu pozostáva z nasledujúcich častí:

- monitorovanie počas realizácie projektu;**
- monitorovanie pri ukončení realizácie projektu;**
- monitorovanie počas obdobia udržateľnosti projektu.**

Prijímateľ je ďalej povinný počas realizácie aktivít projektu predkladať ***monitorovacie správy***:

ZtM-V je vypracovávaná v ročnej periodicite, pričom priebežné monitorovanie počas roka je zabezpečené najmä cez monitorovanie projektu vo vzťahu k ŽoP. Termín vypracovania ZtM-V je stanovený tak, aby obsahovala údaje a reflektovala stav projektu k 31. 12. roku n. ZtM-V správu predkladá Prijímateľ vždy najneskôr do 31. januára roku n+1.

K ZtM-V prijímateľ predkladá Prílohu č.9_Monitorovacie údaje v zmysle PpP, publicitu v zmysle Manuálu pre informovanie a komunikáciu, prípadne ďalšiu podpornú dokumentáciu napr. fotodokumentáciu, odovzdávacie protokoly atď.

ZtM-Z predkladá Prijímateľ do 30 dní od ukončenia realizácie aktivít projektu, najneskôr však spolu so Záverečnou ŽoP.

K ZtM-Z prijímateľ predkladá Prílohu č.9_Monitorovacie údaje a Prílohu č.11_Vyhlásenie k ZtM-záverečná v zmysle PpP, publicitu v zmysle Manuálu pre informovanie a komunikáciu, fotodokumentáciu preukazujúcu ukončenie vecnej realizácie projektu, kolaudačné rozhodnutie (ak relevantné), odovzdávacie a preberacie protokoly atď.

Následné monitorovacie správy

Prijímateľ je ďalej povinný po realizácii aktivít projektu predkladať ***následné monitorovacie správy (ZtM-N)***, na základe ktorých vyhodnocuje zachovanie účelu poskytnutia NFP

(ZtM-N), predkladá prijímateľ **počas 5 rokov** od **finančného ukončenia** projektu. *ZtM-N* je prijímateľ povinný predkladať poskytovateľovi každých **12 mesiacov** **odo dňa finančného ukončenia** projektu, pričom prijímateľ predkladá *ZtM-N* **do 30 kalendárnych dní** od uplynutia monitorovaného obdobia.

Za prvé monitorované obdobie sa považuje obdobie od ukončenia realizácie aktivít projektu (t. j. deň nasledujúci po poslednom dni monitorovaného obdobia *ZtM-záverečná* projektu) do 12 mesiacov odo dňa finančného ukončenia projektu.

Ďalšie následné monitorovacie správy sa predkladajú **každých 12 mesiacov** až do doby uplynutia obdobia udržateľnosti projektu.

K NMS projektu prijímateľ predkladá:

- ✓ preukázanie splnenia pravidiel publicity doložením fotodokumentácie z miesta umiestnenia stálej tabule
- ✓ relevantné doklady preukazujúce naplnenie merateľných ukazovateľov
- ✓ poistné zmluvy a doklady preukazujúce úhradu poistného
- ✓ doklady preukazujúce skutočnosti týkajúce sa čistého príjmu v prípade projektov generujúcich príjmy, kolaudačné rozhodnutie, rozhodnutie o uvedení stavby do riadneho užívania a pod.).

Následná monitorovacia správa je podkladom poskytovateľa k FKnM, ktorou je poskytovateľ povinný **overiť plnenie podmienok udržateľnosti projektu minimálne raz po ukončení realizácie projektu.**

Ukončenie realizácie hlavných aktivít projektu

predstavuje ukončenie fyzickej realizácie projektu. Realizácia hlavných aktivít projektu sa považuje za ukončenú v kalendárny deň, kedy prijímateľ kumulatívne splnil nasledujúce podmienky:

- a) fyzicky sa zrealizoval všetky hlavné aktivity Projektu,
- b) predmet Projektu bol riadne ukončený/dodaný Prijímateľovi, Prijímateľ ho prevzal a ak to vyplýva z charakteru plnenia, aj ho uviedol do užívania. Splnenie tejto podmienky sa preukazuje najmä:
 - (i) predložením kolaudačného rozhodnutia bez väd a nedorobkov, ktoré majú alebo môžu mať vplyv na funkčnosť, ak sú Predmetom Projektu stavebné práce; právoplatnosť kolaudačného rozhodnutia je Prijímateľ povinný preukázať Poskytovateľovi Bezodkladne po nadobudnutí jeho právoplatnosti, najneskôr do predloženia prvej Následnej monitorovacej správy Projektu,
 - (ii) alebo preberacím/odovzdávacím protokolom/dodacím listom/iným vhodným dokumentom, ktoré sú podpísané, ak je Predmetom Projektu zariadenie, dokumentácia, iná hnutelná vec, právo alebo iná majetková hodnota, pričom z dokumentu alebo doložky k nemu (ak je vydaný treťou osobou) musí vyplývať prijatie Predmetu Projektu Prijímateľom a uvedenie Predmetu projektu do užívania (ak je to s ohľadom na Predmet Projektu relevantné), alebo

- (iii) predložením rozhodnutia o predčasnom užívaní stavby alebo rozhodnutia do dočasného užívania stavby, pričom vady a nedorobky v nich uvedené nemajú alebo nemôžu mať vplyv na funkčnosť stavby, ktorá je Predmetom Projektu; Prijímateľ je povinný do skončenia Obdobia Udržateľnosti Projektu uviesť stavbu do riadneho užívania, čo preukáže príslušným právoplatným rozhodnutím,
- (iv) alebo iným obdobným dokumentom, z ktorého nepochybným, určitým a zrozumiteľným spôsobom vyplýva, že Predmet Projektu bol odovzdaný Prijímateľovi, alebo bol so súhlasom Prijímateľa sfunkčnený alebo aplikovaný tak, ako sa to predpokladalo v Schválenej žiadosti o NFP.

Prijímateľ je povinný predložiť poskytovateľovi záverečnú Žiadosť o platbu najneskôr do 30 dní od termínu ukončenia realizácie hlavných aktivít projektu

Finančné ukončenie projektu

nastane dňom, kedy po zrealizovaní všetkých aktivít v rámci realizácie aktivít projektu došlo k splneniu **oboch** nasledovných podmienok:

- a) prijímateľ uhradil všetky oprávnené výdavky všetkým svojim dodávateľom, voči ktorým mal právne záväznú povinnosť úhrady výdavkov a tieto sú premietnuté do účtovníctva prijímateľa v zmysle príslušných právnych predpisov SR a podmienok stanovených v Zmluve o poskytnutí NFP a
- b) a prijímateľovi bol uhradený/zúčtovaný zodpovedajúci NFP.

Ukončenie realizácie projektu – projekt sa považuje za ukončený, ak došlo k fyzickému ukončeniu projektu (skutočne sa zrealizovali všetky aktivity projektu) a zároveň došlo aj k finančnému ukončeniu projektu (prijímateľ uhradil všetky oprávnené výdavky a prijímateľovi bol uhradený zodpovedajúci NFP). Momentom ukončenia realizácie projektu sa začína obdobie udržateľnosti projektu.

Splnením záväzkov Prijímateľa a Poskytovateľa vyplývajúcich zo Zmluvy o poskytnutí NFP, čo potvrdí aj Schválenie poslednej následnej monitorovacej správy Poskytovateľom nastane riadne ukončenie Zmluvy o poskytnutí NFP.

Najčastejšie nedostatky v rámci implementácie projektov

- Nedostatočná komunikácia zo strany prijímateľa.
- Nesprávne vyplnený formulár ŽoP a zoznam deklarovaných výdavkov.
- Chýbajúca podporná dokumentácia k ŽoP, ZtM a predkladaným zmenám projektu.
- Chýbajúce náležitosti na účtovných dokladoch (pečiatky, podpisy).
- Nesúlad medzi predloženými prílohami v tlačenej forme pri FKnM a scanmi predloženými v ITMS21+.
- Vykonané zmeny zo strany prijímateľa bez ohlásenia poskytovateľovi (dodanie iného materiálu/zariadenia/typu ako je uvedené v ZoNFP, resp. ZoD).
- Nedodržanie termínu na doplnenie dokumentácie ŽoP v súlade so zaslanou výzvou na doplnenie.
- Formálne a matematické chyby vo faktúrach.
- Nedostatočné preukázanie splnenia podmienok DNSH (vážne lístky sú mimo obdobie uvedené v súpise vykonaných prác; skládka na ktorú bol odpad odvezený nemá oprávnenie na recykláciu odpadov; chýbajúce certifikáty k spotrebičom vody, dreva atď.)
- Nezabezpečenie bezbariérovosti v zmysle výzvy.

Najčastejšie nedostatky v rámci Žiadostí o zmenu

- Nejasne špecifikované Žiadosti o zmenu.
- Žiadosť o zmenu, ktorá má negatívny dopad na úsporu primárnej energie a merateľné ukazovatele.
- Zmena typu alebo výkonu technického zariadenia, ktorou by došlo k nenaplneniu zazmluvneného merateľného ukazovateľa.
- Pridávanie nových položiek.
- Žiadosť o zmenu, ktorou by neboli naplnené podmienky platnej legislatívy (napr. výťah).
- Nesúlady v záležitosti bezbariérovosti.

Metodické dokumenty

- Príručka k oprávnenosti výdavkov na programové obdobie 2021-2027

<https://eurofondy.gov.sk/dokumenty-a-publikacie/metodicke-dokumenty/metodicke-dokumenty-cko/>

- Manuál pre informovanie a komunikáciu PROGRAM SLOVENSKO

https://eurofondy.gov.sk/wp-content/uploads/2024/05/MU_c_13_verzia_1_0.pdf

- Príručka k finančnému riadeniu fondov EÚ na programové obdobie 2021-2027 v aktuálnom znení

<https://www.mfsr.sk/sk/financne-vztahy-eu/povstupove-fondy-eu/programove-obdobie-2021-2027/prirucka-k-financnemu-riadeniu-fondov-eu-programove-obdobie-2021-2027/>

- Príručka pre žiadateľov/prijímateľov k procesu a kontrole verejného obstarávania/obstarávania

<https://eurofondy.gov.sk/dokumenty-a-publikacie/metodicke-dokumenty/metodicke-dokumenty-cko/>

- Príručka CKO k finančnej kontrole projektu s rizikovo orientovaným prístupom

<https://eurofondy.gov.sk/dokumenty-a-publikacie/metodicke-dokumenty/metodicke-dokumenty-cko/>

- Výzva

<https://www.siea.sk/strukturalne-fondy-eu/program-slovensko/vyzvy-implementovane-siea/>

- Príručka pre prijímateľov pre dopytovo orientované projekty v aktuálnom znení

<https://www.siea.sk/strukturalne-fondy-eu/program-slovensko/metodicke-dokumenty/>

Vybrané podmienky zásady
„nespôsobovať významnú
škodu“

(DO NO SIGNIFICANT HARM
- DNSH)

Podmienka úspory primárnej energie

- požiadavka na úsporu primárnej energie na úrovni minimálne 30 % a v prípade hĺbkovej obnovy budov požiadavka na úsporu primárnej energie na úrovni minimálne 60 %:
 - preukazuje sa v čase predloženia záverečnej monitorovacej správy (ZtM-Z) na základe výsledku porovnania údajov **východiskového stavu uvedeného v energetickom certifikáte pred realizáciou projektu** (predloženom k ŽoNFP) a **dosiahnutého stavu (po realizácii projektu) uvedeného v energetickom certifikáte**, ktorý sa predkladá ku záverečnej monitorovacej správe (ZtM-Z)

Spôsob preukázania splnenia podmienky zo strany Prijímateľa:

- preukazuje sa vo fáze účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP:
 - ✓ **energetický certifikát nového stavu budovy po rekonštrukcii** podľa zákona o energetickej hospodárnosti budov
 - ✓ **Vyhlásenie k Záverečnej monitorovacej správe (ZtM-Z)**

Spôsob overenia splnenia podmienky zo strany Poskytovateľa:

- vo fáze realizácie projektu **najneskôr po predložení záverečnej monitorovacej správy (ZtM-Z) pred úhradou záverečnej ŽoP** na základe:
 - ✓ **Energetického certifikátu**, a to dosadením relevantných hodnôt do vzorca:

$$UPE = 100 \times \frac{(PE_{pred} \times CPP_{pred}) - (PE_{po} \times CPP_{po})}{PE_{pred} \times CPP_{pred}}$$

kde:

UPE – úspora primárnej energie v %

PE_{pred} – primárna energia pred realizáciou obnovy budovy v kWh/(m².a)

PE_{po} – primárna energia po realizácii obnovy budovy v kWh/(m².a)

CPP_{pred} – celková podlahová plocha budovy pred realizáciou obnovy v m²

CPP_{po} – celková podlahová plocha budovy po realizácii obnovy v m²

- ✓ **Prílohy č. 1 k ZMS: Vyhlásenie k Záverečnej monitorovacej správe (ZtM-Z)**

Dopad v prípade nesplnenia podmienky zásady DNSH: Uplatnenie sankčného mechanizmu v zmysle podmienok výzvy

Výmena hlavného zdroja tepla

- výmena hlavného zdroja tepla za nový **kondenzačný kotol** - len ako nevyhnutné riešenie a na základe preukázanej výhodnosti bez možnosti pripojenia na zemný plyn, **iba s možnosťou pripojenia na OZE** a výmena za nový **elektrický kotol je možná len za podmienky preukázania jeho nízkej spotreby elektrickej energie a pripojenia na zelenú elektrinu alebo fotovoltické solárne panely**
- pri inštalácii FV/FT panelov a tepelných čerpadiel potrebné preukázať splnenie **podmienky životnosti** FV/FT panelov aspoň 20 rokov, meničov napätia aspoň 10 rokov a tepelných čerpadiel aspoň 10 rokov

Spôsob preukázania splnenia podmienky zo strany Prijímateľa:

- elektrický kotol - nízka spotreba sa preukazuje na základe **technického listu zariadenia**
- elektrický kotol - pripojenie na zelenú elektrinu sa preukazuje na základe **zmluvy o dodávke elektriny**
- vyhlásenie o zhode (FV, FT, TČ) - na základe **technického listu zariadenia**
- životnosť (FV, FT, TČ) - na základe **potvrdenia výrobcu o predpokladanej životnosti zariadenia** (ak relevantné), alebo **dokladom výrobcu o záruke zariadenia** (ak relevantné), alebo **technickým listom výrobcu**, ak obsahuje informácie preukazujúce splnenie podmienky životnosti
 - **ak zariadenie je evidované na stránke ZD:** (<https://is.zelenadomacnostiam.sk/zariadenia>)

Spôsob overenia splnenia podmienky zo strany Poskytovateľa:

- na základe Prijímateľom predložených dokumentov, resp. na stránke: <https://is.zelenadomacnostiam.sk/zariadenia> vo fáze realizácie projektu **pred úhradou relevantnej ŽoP, najneskôr po predložení záverečnej monitorovacej správy (ZtM-Z) pred úhradou záverečnej ŽoP**

Dopad v prípade nesplnenia podmienky zásady DNSH: Krátenie oprávnených výdavkov na zdroj tepla

Výmena spotrebičov vody

- **všetky príslušné spotrebiče vody** (sprchové riešenia, sprchy, kohútiky, WC, WC misy a splachovacie nádržky, pisoárové misy a splachovacie nádržky, vane) musia **patriť do dvoch najlepších tried spotreby vody** podľa platného značenia v EÚ (EU Water Label - <http://www.uwla.eu/>).

Spôsob preukázania splnenia podmienky zo strany Prijímateľa:

- pri ŽoP obsahujúcej výdavky na spotrebiče vody **prostredníctvom predloženia údajových listov výrobkov**
- v prípade, že obstarávaný produkt je evidovaný v rámci vyššie uvedeného registra - odkaz na konkrétny výrobok z databázy, napr. <https://uwla.eu/type-185-116365211/>)

- ak produkt nie je v rámci uvedeného registra evidovaný - prostredníctvom **údajových listov výrobkov, certifikátov vydaných akreditovanými certifikačnými orgánmi, technickými parametrami spotrebiča, resp. iných dokladov**, ak z nich jednoznačne vyplýva zaradenie uvedeného spotrebiča do dvoch najlepších tried spotreby vody podľa platného značenia v EÚ
- hraničné hodnoty definované v Usmernení pre prijímateľov k vybraným podmienkam zásady DNSH
- výnimky zo skupiny zdravotnotechnických armatúr, pri ktorých je vyšší prietok vody funkčne a prevádzkovo opodstatnený: vaňové batérie, sprchy s dvoma pákami/rukoväťami, zdravotnotechnické armatúry na špeciálne použitie určené pre domácnosti (vymedzenie produktov čl. 2 Rozhodnutia komisie 2013/250/EÚ)

Spôsob overenia splnenia podmienky zo strany Poskytovateľa:

- **pred úhradou relevantnej ŽoP, najneskôr po predložení záverečnej monitorovacej správy (ZtM-Z) pred úhradou záverečnej ŽoP na základe údajových listov výrobkov, resp. stránky <http://www.uwla.eu/>**

Dopad v prípade nesplnenia podmienky zásady DNSH: Krátenie oprávnených výdavkov na spotrebiče vody, ktoré nepatria do dvoch najlepších tried spotreby vody / Ak výdavky na spotrebiče vody neboli zahrnuté do oprávnených výdavkov, tak sa uplatní sankčný mechanizmus (0,1 % z NFP)

Nakladanie so stavebným odpadom

- aspoň **70 % hmotnosti nie nebezpečného stavebného a demolačného odpadu** (s výnimkou prirodzene sa vyskytujúceho materiálu zaradeného ako druh odpadu 17 05 04 vo Vyhláške č. 365/2015 Z. z., ktorou sa stanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov) vyprodukovaného na stavenisku, bolo recyklovaného alebo inak materiálovo zhodnoteného a to vrátane činností spätného zasypávania, pri ktorých sa využije odpad ako náhrada za iné materiály

Spôsob preukázania splnenia podmienky zo strany Prijímateľa:

- vo fáze realizácie projektu **pri ŽoP obsahujúcej výdavky na stavebný odpad, najneskôr pri predložení záverečnej monitorovacej správy (ZtM-Z) pred úhradou záverečnej ŽoP**, prostredníctvom dokladov preukazujúcich spôsob, akým bolo naložené so stavebným odpadom:
 - ✓ **doklad o odovzdaní stavebných odpadov** (vážne lístky) **a odpadov z rekonštrukcie** spoločnosti oprávnenej na nakladanie s odpadmi (spoločnosť oprávnená na zber odpadov, spoločnosť oprávnená na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie stavebných odpadov a odpadov z demolácií) obsahujúci údaje:

- identifikáciu odovzdávajúceho – pôvodcu odpadu (realizátora stavebných prác),
 - identifikáciu stavby, z ktorej odpad pochádza,
 - identifikáciu spoločnosti oprávnenej na nakladanie s odpadmi, ktorá odpad preberá,
 - identifikáciu odpadu (katalógové číslo odpadu podľa prílohy č. 1 Katalógu odpadov),
 - množstvo odpadu,
 - spôsob nakladania s odpadom,
 - dátum odovzdania odpadu,
 - **sumarizáciu údajov** o vzniknutých stavebných odpadoch a o následnom nakladaní s nimi a zároveň
- ✓ **doklad, preukazujúci oprávnenosť osoby**, ktorá odpad podľa predchádzajúceho bodu preberá, nakladať s odpadom spôsobom, uvedeným v predchádzajúcom bode (súhlas - § 97 ods. 1, registrácia § 98 ods. 1) zákona o odpadoch)

Spôsob overenia splnenia podmienky zo strany Poskytovateľa:

- na základe **Prijímateľom predložených dokladov a po predložení záverečnej monitorovacej správy (ZtM-Z) pred úhradou záverečnej ŽoP** na základe **súhrnného dokumentu sumarizujúceho údaje o vzniku odpadu a spôsobe nakladania s ním**

- v prípade spoločnosti oprávnenej na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie stavebných odpadov sa nemyslí spoločnosť iba na prevádzkovanie zariadenia na zneškodňovanie odpadov (napr. skládka odpadov)
- Súhrnný dokument sumarizujúci údaje o vzniku odpadu a spôsobe nakladania s ním obsahuje v časti *Prehľad nakladania so stavebným odpadom a odpadom z demolácií* aj informáciu „*Hmotnosť odpadu, ktorý bol pripravený na opätovné použitie/recyklovaný/inak materiálovo zhodnotený*“, pričom v prípade odovzdania odpadu spoločnosti oprávnenej iba na zber odpadov táto nie je oprávnená stanoviť množstvo odpadu pripraveného na opätovné použitie
- v prípade odovzdania odpadu spoločnosti oprávnenej na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie stavebných odpadov táto nevie pri odovzdaní odpadu exaktne stanoviť množstvo odpadu pripraveného na opätovné použitie pokiaľ zhodnoteniu nedôjde bezprostredne po odovzdaní, odporúča sa, aby po odvážení odpadu prevádzkovateľ zariadenia na zhodnocovanie odpadu stanovil množstvo - hmotnosť odpadu pripraveného na opätovné použitie podľa aplikačnej praxe/skúseností prevádzkovateľa zariadenia
- v prípade odovzdania odpadu spoločnosti oprávnenej na zber odpadu – postup podľa § 14 ods. 1 písm. h) zákona o odpadoch

- **doklad preukazujúci oprávnenosť osoby, ktorá odpad preberá, na nakladanie s odpadom** je možné získať priamo od oprávnenej osoby na nakladanie s odpadom pri odovzdaní odpadu alebo z web stránok konkrétnej registrovanej osoby, a sú tam uvedené aj jednotlivé/vybrané kategórie zbieraného odpadu podľa [Prílohy č. 1 k Vyhláške č. 365/2015 Z. z.](#), ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, s ktorými je registrovaná osoba oprávnená nakladať
- stavebné odpady a odpady z demolácií vrátane výkopovej zeminy z kontaminovaných miest patria do skupiny č. 17, pričom podmienka DNSH sa uplatňuje na tie kategórie stavebného odpadu, ktoré sú označené ako ostatný (nie nebezpečný)
- zoznam registrácií podľa § 98 ods. 1 alebo súhlasov podľa § 97 ods. 1 zákona o odpadoch je možné získať na okresných úradoch – odbor odpadového hospodárstva alebo na MŽP SR

Dopad v prípade nesplnenia podmienky zásady DNSH: Krátenie všetkých oprávnených výdavkov na stavebný odpad / Ak výdavky na stavebný odpad neboli zahrnuté do oprávnených výdavkov, tak sa uplatní sankčný mechanizmus (0,5 % z NFP).

Odstránenie azbestu

- relevantné len v prípade, ak projekt zahŕňa aj odstránenie azbestu, je žiadateľ povinný preukázať, že bol odstránený fyzickou/právnickou osobou, ktorá disponuje oprávnením na tieto činnosti

Spôsob preukázania splnenia podmienky zo strany Prijímateľa:

- vo fáze realizácie projektu spolu s **relevantnou žiadosťou o platbu**, prostredníctvom predloženia:
 - ✓ **potvrdenia o odovzdaní odpadu obsahujúceho azbest fyzickej / právnickej osobe, ktorá disponuje oprávnením na tieto činnosti a zároveň**
 - ✓ **kópie oprávnenia fyzickej/právnickej osoby na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb** vydaného Úradom verejného zdravotníctva SR

Spôsob overenia splnenia podmienky zo strany Poskytovateľa:

- **pri nárokaní si výdavkov za odstránenie azbestu (ak relevantné), najneskôr po predložení záverečnej monitorovacej správy (ZtM-Z) pred úhradou záverečnej ŽoP** na základe Prijímateľom predložených dokladov

Dopad v prípade nesplnenia podmienky zásady DNSH: Krátenie všetkých oprávnených výdavkov na odstránenie azbestu / Ak výdavky na odstránenie azbestu neboli zahrnuté do oprávnených výdavkov, tak sa uplatní sankčný mechanizmus (0,5 % z NFP)

Výrobky z dreva

- najmenej 70 % všetkých výrobkov z dreva použitých pri renovácii konštrukcií, opláštenia a povrchových úprav bude recyklovaných / opätovne použitých, alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľne obhospodarovaných lesov, ako sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. normy FSC / PEFC, alebo ekvivalentné normy

Spôsob preukázania splnenia podmienky zo strany Prijímateľa:

- vo fáze realizácie projektu **pri ŽoP obsahujúcej výdavky na výrobky z dreva, najneskôr pri predložení záverečnej monitorovacej správy (ZtM-Z) pred úhradou záverečnej ŽoP prostredníctvom**
 - ✓ **dokladu o dodaní výrobkov z dreva**
 - ✓ **certifikátu k výrobkom z dreva,**
 - ✓ **sumarizácie údajov o výrobkoch z dreva** Súhrnný dokument sumarizujúci údaje o výrobkoch z dreva sa predkladá spoločne so záverečnou monitorovacou správou ZtM-Z

Spôsob overenia splnenia podmienky zo strany Poskytovateľa:

- pri nárokaní si výdavkov na výrobky z dreva na základe **Prijímateľom predložených dokladov** a po **predložení záverečnej monitorovacej správy (ZtM-Z) pred úhradou záverečnej ŽoP** na základe **súhrnného dokumentu sumarizujúceho údaje o výrobkoch z dreva**

- do výpočtu vstupujú všetky výrobky z dreva použité pri renovácii konštrukcií – obalových konštrukcií (otvorové a strešné), vnútorné konštrukcie ak sú z dreva (napr. priečky, schodiská), opláštenia a povrchových úprav – interiér (napr. podlahy, obklady), exteriér (napr. obklady)
- overenie relevantných výrobkov s certifikátom je možné na <https://www.pefc.org/find-certified> po zadaní krajiny a špecifikácii produktov, resp. čísla certifikátu
- jedná sa o výrobky z dreva ako sú stavebné rezivo (dosky, hranoly, fošne a pod. napr. na rekonštrukciu striech), otvorové konštrukcie (okná a rámy, dvere a zárubne napr. v prípade histor. budov), resp. obklady (opláštenie/interiér) a povrchové úpravy napr. pri realizácii estetických opatrení „Nového Európskeho Bauhausu“
- **odporúčaný postup na určenie splnenia PPP:**
 - ✓ stanoviť okruh posudzovaných (relevantných) výrobkov v súlade s nastavením výzvy
 - ✓ ako posudzovaný parameter odporúčame použiť merné jednotky pre jednotlivé segmenty: napr. stavebné rezivo (A) - m³, obkladový materiál (B) - m², lišty (C) - m, okná (D) – ks, dvere (E) - ks
 - ✓ stanovenie celkového množstva použitých výrobkov na základe faktúr v relevantných jednotkách
 - ✓ stanovenie váhy početnosti jednotlivých segmentov výrobkov k celkovému množstvu všetkých výrobkov
 - ✓ stanovenie pomeru počtu výrobkov spĺňajúcich kritérium, že sú recyklované, opätovne použité, alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľne obhospodarovaných lesov, resp. s predloženým certifikátom k celkovému počtu výrobkov v danom segmente

- ✓ stanovenie množstva všetkých výrobkov spĺňajúcich podmienku tak, že sa urobí súčet hodnôt váhový faktor * pomer počtu výrobkov spĺňajúcich kritérium (mať certifikát/osvedčenie) v danom segmente za všetky segmenty výrobkov

Dopad v prípade nesplnenia podmienky zásady DNSH: Krátenie oprávnených výdavkov na relevantné výrobky z dreva, ktoré nemajú certifikát podľa algoritmu / Ak výdavky na relevantné výrobky z dreva neboli zahrnuté do oprávnených výdavkov, tak sa **uplatní sankčný mechanizmus** (0,1 % z NFP).

Zariadenia na báze obnoviteľných zdrojov energie

- zariadenie na báze OZE musí mať vydané vyhlásenie o zhode podľa § 23 zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- v rámci efektívneho nakladania so zdrojmi sa očakáva životnosť fotovoltických (FV) a fototermických (FT) panelov aspoň 20 rokov a meničov napätia aspoň 10 rokov, životnosť tepelných čerpadiel s elektrickým pohonom aspoň 10 rokov

Spôsob preukázania splnenia podmienky zo strany Prijímateľa:

- vo fáze realizácie projektu spolu s relevantnou ŽoP na základe technického listu zariadenia.
- splnenie podmienky životnosti - potvrdením výrobcu o predpokladanej životnosti zariadenia (ak relevantné), alebo dokladom výrobcu o záruke zariadenia (ak relevantné), alebo technickým listom výrobcu, ak obsahuje informácie preukazujúce splnenie podmienky životnosti
- ak zariadenie na báze obnoviteľných zdrojov energie je evidované na stránke ZD (<https://is.zelenadomacnostiam.sk/zariadenia>) – nevyžaduje sa predloženie dokumentácie

Spôsob overenia splnenia podmienky zo strany Poskytovateľa:

- na základe Prijímateľom predložených dokumentov, resp. na stránke <https://is.zelenadomacnostiam.sk/zariadenia> vo fáze realizácie projektu pred úhradou relevantnej ŽoP, najneskôr po predložení záverečnej monitorovacej správy (ZtM-Z) pred úhradou záverečnej ŽoP

Dopad v prípade nesplnenia podmienky zásady DNSH: Krátenie oprávnených výdavkov na zariadenie / Ak výdavky na zariadenie neboli zahrnuté do oprávnených výdavkov, tak sa uplatní sankčný mechanizmus (1,0 % z NFP) za každé zariadenie

Nakladanie s batériami a akumulátormi

- pri vyradení (likvidácii) batérií a akumulátorov je potrebné postupovať v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch

Spôsob preukázania splnenia podmienky zo strany Prijímateľa:

- **technický list zariadenia pri relevantnej žiadosti o platbu** a v prípade likvidácie batérií a akumulátorov počas realizácie, prípadne udržateľnosti projektu (ak relevantné) **dokladom preukazujúcim likvidáciu odpadu** v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch

Spôsob overenia splnenia podmienky zo strany Poskytovateľa:

- vo fáze realizácie projektu **pred úhradou ŽoP**, ktorá obsahuje relevantný výdavok, a ak relevantné v prípade likvidácie batérií a akumulátorov počas realizácie projektu **po predložení záverečnej monitorovacej správy (ZtM-Z) najneskôr pred úhradou záverečnej ŽoP** a v prípade ich likvidácie v udržateľnosti projektu, najneskôr pred schválením **najbližšej následnej monitorovacej správy (ZtM-N)**

Dopad v prípade nesplnenia podmienky zásady DNSH: Krátenie oprávnených výdavkov na batérie a akumulátory / Ak výdavky na batérie a akumulátory neboli zahrnuté do oprávnených výdavkov, tak sa **uplatní sankčný mechanizmus** (0,1 % z NFP) za každú batériu/akumulátor

Tepelné čerpadlá s elektrickým pohonom

- cieľ a povaha oblasti intervencie priamo podporujú cieľ zmiernenia zmeny klímy vytvorením podmienok na využívanie energie okolitého prostredia na výrobu tepla/chladu prostredníctvom tepelných čerpadiel s elektrickým pohonom za podmienky že:
 - a) prahová hodnota chladiva: potenciál globálneho otepľovania neprekročí 675 (od určeného dátumu z podpory vylúčené zariadenia s nevhodným chladivom podľa platného Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/573 zo 7. februára 2024 o fluórovaných skleníkových plynch)
 - b) sú splnené požiadavky na energetickú účinnosť stanovené vo vykonávacích nariadeniach podľa Smernice 2009/125/ES z 21. októbra 2009 o vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn energeticky významných výrobkov (prepracované znenie) v platnom znení

Spôsob preukázania splnenia podmienky zo strany Prijímateľa:

- **technickou dokumentáciou zariadenia** predloženou spolu s **relevantnou ŽoP**
- splnenie podmienky podľa písm. b) sa preukazuje **záznamom v Európskom registri výrobkov s energetickým označením (databáza EPREL)** zaradením do jednej z dvoch najvyšších významne zastúpených tried energetickej účinnosti

Spôsob overenia splnenia podmienky zo strany Poskytovateľa:

pri nárokovaní si výdavkov za tepelné čerpadlo na základe predložených dokumentov, **najneskôr po predložení záverečnej monitorovacej správy (ZtM-Z) pred úhradou záverečnej ŽoP**

Dopad v prípade nesplnenia podmienky zásady DNSH: Krátenie oprávnených výdavkov na tepelné čerpadlá / Ak výdavky na tepelné čerpadlá neboli zahrnuté do oprávnených výdavkov, tak sa uplatní sankčný mechanizmus (1,0 % z NFP) za každé tepelné čerpadlo

Tepelné čerpadlá vzduch-vzduch

- pri TČ s menovitou kapacitou do 12 kW musí byť vnútorná a vonkajšia hladina akustického výkonu pod prahovou hodnotou stanovenou v nariadení Komisie (EÚ) č. 206/ 2012

Spôsob preukázania splnenia podmienky zo strany Prijímateľa:

- záznamom v Európskom registri výrobkov s energetickým označením (databáza EPREL)

Spôsob overenia splnenia podmienky zo strany Poskytovateľa:

- pred úhradou relevantnej ŽoP, najneskôr po predložení záverečnej monitorovacej správy (ZtM-Z) pred úhradou záverečnej ŽoP

Dopad v prípade nesplnenia podmienky zásady DNSH: Krátenie oprávnených výdavkov na tepelné čerpadlá / Ak výdavky na tepelné čerpadlá neboli zahrnuté do oprávnených výdavkov, tak sa uplatní sankčný mechanizmus (1,0 % z NFP)

Podmienka súladu projektu s horizontálnymi princípami

- projekt musí byť ***v súlade s horizontálnymi princípmi, ktoré sú definované v čl. 9 nariadenia o spoločných ustanoveniach, s prihliadnutím na dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania a aktívneho podporovania mužov a žien vo všetkých aktivitách a činnostiach, najmä ak ide o prístup k zamestnaniu, odmeňovanie a pracovný postup, odborné vzdelávanie a pracovné podmienky***
- v projektoch je ***potrebné odstraňovať bariéry a zabraňovať všetkým formám diskriminácie, vytvárať podmienky, ktoré zohľadňujú špecifické potreby rozmanitých skupín obyvateľstva a zabezpečiť prístupnosť fyzického prostredia, dopravy, informácií a verejných služieb pre osoby so zdravotným postihnutím, v súlade s čl. 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím***
- **gestorom Horizontálnych princípov - Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky zastúpené vecne príslušným útvarom**
- presne určené pravidlá, povinnosti, postupy a mechanizmy správnej implementácie a dodržiavania HP upravené v **Systéme implementácie horizontálnych princípov** sú vytvorené na podklade **Rámec implementácie fondov** a dokumentu s názvom **Základný mechanizmus na zabezpečenie dodržiavania Horizontálnych princípov v Programovom období 2021 – 2027** a základných horizontálnych podmienok **Účinné uplatňovanie a implementácia Charty základných práv Európskej únie** a **Implementácia a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD)** v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES (ďalej len „mechanizmus HP“), pre kapitoly 1 až 12.

Východiská pre uplatňovanie horizontálnych princípov:

- **Legislatíva Európskej únie**

- ✓ **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021**, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku:

- (6) Pri vykonávaní fondov by sa mali dodržiavať horizontálne princípy vymedzené v článku 3 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“) a v článku 10 ZFEÚ vrátane zásad subsidiarity a proporcionality stanovených v článku 5 Zmluvy o EÚ, berúc do úvahy Chartu základných práv Európskej únie. Členské štáty by mali dodržiavať aj povinnosti stanovené v Dohovore Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa a **v Dohovore Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím a zabezpečiť prístupnosť v súlade s jeho článkom 9 a v súlade s právom Únie, ktorým sa harmonizujú požiadavky na prístupnosť výrobkov a služieb. Členské štáty a Komisia by sa mali zamerať na odstraňovanie nerovností a presadzovanie rovnosti žien a mužov a začlenenie rodového hľadiska, ako aj na boj proti diskriminácii na základe pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie.** Fondy by nemali podporovať akcie, ktoré prispievajú k akejkoľvek forme segregácie alebo vylúčenia, a **pri financovaní infraštruktúry by mali zabezpečiť prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím.**

- **Článok 9 - Horizontálne princípy**

1. Členské štáty a Komisia zabezpečujú pri implementácii fondov dodržiavanie základných práv a súlad s Chartou základných práv Európskej únie.
3. Členské štáty a Komisia prijímú primerané opatrenia **na zabránenie akejkoľvek** diskriminácii z dôvodu pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo vierovyznania, **zdravotného postihnutia**, veku alebo sexuálnej orientácie počas prípravy, vykonávania a monitorovania programov, podávania správ o nich a ich hodnotenia. **Počas prípravy a vykonávania programov sa zohľadňuje najmä dostupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím**

- **Legislatíva SR**

- ✓ **Ústava Slovenskej republiky**

- Čl. 12

- (1) Ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.
- (2) Základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

✓ **Antidiskriminačný zákon**

○ § 2

(1) **Dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva v zákaze diskriminácie z dôvodu** pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, **zdravotného postihnutia**, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia alebo z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti.

(3) **Dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva aj v prijímaní opatrení na ochranu pred diskrimináciou.**

• **Strategické dokumenty a program**

✓ **Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím**

○ Článok 9 - Prístupnosť

1. S cieľom umožniť osobám so zdravotným postihnutím, aby mohli žiť nezávislým spôsobom života a plne sa podieľať na všetkých aspektoch života, zmluvné strany prijímú príslušné opatrenia, ktoré zabezpečia osobám so zdravotným postihnutím na rovnakom základe s ostatnými prístup k fyzickému prostrediu, k doprave, k informáciám a komunikácii vrátane informačných a komunikačných technológií a systémov, ako aj k ďalším prostriedkom a službám dostupným alebo poskytovaným verejnosti, a to tak v mestských, ako aj vo vidieckych oblastiach. Tieto opatrenia, ktoré budú zahŕňať identifikáciu a odstraňovanie prekážok a bariér brániacich prístupnosti, budú sa vzťahovať okrem iného na **budovy**, cesty, dopravné a **iné vnútorné a vonkajšie zariadenia vrátane škôl, obytných budov, zdravotníckych zariadení a pracovísk.**

- **prístupnosť stavebného prostredia je potrebné zabezpečiť v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), zákonom 25/2005 (stavebný zákon) a vo Vyhláškou Ministerstva životného prostredia SR č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie**
- posúdenie splnenia súladu projektu s Chartou základných práv EÚ, zabezpečenia a presadzovania rodovej rovnosti, nediskriminácie a prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím je **VYLUČUJÚCIM KRITÉRIOM**
- **overuje sa na základe Checklistov - Vyhlásenie o bezbariérovej prístupnosti (vypracované zodpovednou osobou, projektantom):**
 1. CHECK LIST - VYHLÁSENIE O BEZBARIÉROVEJ PRÍSTUPNOSTI **BYTOVÉHO DOMU A BYTU,**
 3. CHECK LIST - VYHLÁSENIE O BEZBARIÉROVEJ PRÍSTUPNOSTI – **DEBARIÉRIZÁCIA KULTÚRNEJ STAVBY,**
 5. CHECK LIST - VYHLÁSENIE O BEZBARIÉROVEJ PRÍSTUPNOSTI – **DEBARIÉRIZÁCIA ADMINISTRATÍVNEJ BUDOVY,**
 6. CHECK LIST - VYHLÁSENIE O BEZBARIÉROVEJ PRÍSTUPNOSTI – **DEBARIÉRIZÁCIA ŠKOLSKEJ STAVBY**
 10. CHECK LIST - VYHLÁSENIE O BEZBARIÉROVEJ PRÍSTUPNOSTI – **DEBARIÉRIZÁCIA ŠPORTOVEJ HALY,**
 11. CHECK LIST - VYHLÁSENIE O BEZBARIÉROVEJ PRÍSTUPNOSTI – **MULTIFUNKČNEJ STAVBY /kultúra, šport/,**
 14. CHECK LIST - VYHLÁSENIE O BEZBARIÉROVEJ PRÍSTUPNOSTI – **ZARIADENIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB – ZMENA STAVBY,**
 18. CHECK LIST - VYHLÁSENIE O BEZBARIÉROVEJ PRÍSTUPNOSTI - **REKONŠTRUKCIA ZDRAVOTNÍCKEHO ZARIADENIA,**
 19. CHECK LIST - VYHLÁSENIE O BEZBARIÉROVEJ PRÍSTUPNOSTI – **REKONŠTRUKCIA VÝSKUMNÝCH A VÝVOJOVÝCH PRACOVÍSK,**
 21. CHECK LIST - VYHLÁSENIE O BEZBARIÉROVEJ PRÍSTUPNOSTI – **BUDOVY UBYTOVACÍCH ZARIADENÍ A GASTRONÓMIE**
- **Zo strany Poskytovateľa overenie prebieha overenie súladu s HP v rámci implementácie projektu:**
 - ✓ pri kontrole ŽoP (nárokovani si výdavkov zo strany Prijímateľa)
 - ✓ kontrole na mieste
 - ✓ záverečnej monitorovacej správe (ZtM-Z)

Monitorovanie

- vykonáva sa prostredníctvom iných údajov, ktoré predstavujú základný nástroj monitorovania
- zo strany prijímateľa nie je potrebné vopred stanovovať ich cieľovú hodnotu

Kód iného údajja Gestora HP	Názov iného údajja Gestora HP
DPSK031	Počet identifikovaných bariér brániacich prístupnosti fyzického prostredia pre osoby so zdravotným postihnutím
DPSK032	Počet odstránených bariér brániacich prístupnosti fyzického prostredia pre osoby so zdravotným postihnutím
DPSK033	Počet nástrojov zabezpečujúcich prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím

Ďakujeme za pozornosť

Otázky týkajúce sa výzvy je možné zaslať na adresu:
iui@siea.gov.sk